

Møtedato: 24. mars 2021

Arkivnr.:
2021/22

Saksbeh:
Inger-Lise Strøm

Sted/Dato:
Mosjøen, 13.3.2021

Styresak 34-2021   Gjennomgang av instruks for styrets revisjonsutvalg i Helse Nord RHF

Formål

Formålet med denne saken er å ta stilling til om instruks for styrets revisjonsutvalg i Helse Nord RHF bør endres på bakgrunn av endringer i revisjonsutvalgets oppgaver i selskaper som er foretak av allmenn interesse, jf. allmennaksjeloven § 6-43 og finansforetaksloven § 8-19.

I denne styresaken, som fremmes i samråd med revisjonsutvalget, foreslås det enkelte mindre justeringer i instruks.

Beslutningsgrunnlag - bakgrunn

EUs revisjonsforordning trådte i kraft i Norge 1. januar 2021. Denne forordningen fastsetter særlige krav ved revisjon av foretak av allmenn interesse. Foretak av allmenn interesse er i denne sammenheng å anse som norske allmennaksjeselskaper og finansforetak. Forordningen har i tillegg til å stille endrede krav til foretakets eksterne revisor, også gitt endrede krav til foretakenes revisjonsutvalg. De endrede kravene er regulert i henholdsvis allmennaksjeloven § 6-43 og finansforetaksloven § 8-19.

Oversikten nedenfor viser hvilke nye oppgaver som er tillagt revisjonsutvalget jf. de to ovennevnte lovene (*markert med rødt*), se figur 1:

Tidligere allmennaksjelov/ finansforetakslov		Ny allmennaksjelov/ finansforetakslov
§ 6-43/ § 8-19		§ 6-43/ § 8-19.
Revisjonsutvalgets oppgaver er å		Revisjonsutvalget skal:
a) forberede styrets oppfølging av regnskapsrapporteringsprosessen,	ny b.	a. informere styret om resultatet av den lovfestede revisjonen og forklare hvordan revisjonen bidro til regnskapsrapportering med integritet og revisjonsutvalgets rolle i den prosessen,
b) overvåke systemene for intern kontroll og risikostyring samt selskapets internrevisjon om slik funksjon er etablert,	ny c.	b. forberede styrets oppfølging av regnskapsrapporteringsprosessen og komme med anbefalinger eller forslag for å sikre dens integritet,
c) ha løpende kontakt med selskapets valgte revisor om revisjonen av årsregnskapet,	ny d.	c. for så vidt gjelder selskapets regnskapsrapportering, overvåke systemene for internkontroll, risikostyring og internrevisjon uten at det bryter med revisjonsutvalgets uavhengige rolle,
d) vurdere og overvåke revisors uavhengighet, herunder særlig i hvilken grad andre tjenester enn revisjon som er levert av revisor eller revisjonsselskapet utgjør en trussel mot revisors uavhengighet.	ny e.	d. ha løpende kontakt med selskapets valgte revisor om revisjonen av årsregnskapet, herunder særlig overvåke revisjonsutførelsen i lys av forhold Finanstilsynet har påpekt i henhold til revisjonsforordningen artikkel 26 nr. 6, jf. revisorloven § 12-1,
Revisjonsutvalget skal også gi en uttalelse om det innstillende organs forslag til revisor, som skal forelegges generalforsamlingen før valget, jf. allmennaksjeloven § 7-1 (1).	ny f.	e. vurdere og overvåke revisors uavhengighet etter revisorloven kapittel 8 og artikkel 6 i revisjonsforordningen, jf. revisorloven § 12-1, herunder særlig at andre tjenester enn revisjon er levert i samsvar med forordningen artikkel 5,
		f. ha ansvaret for å forberede selskapets valg av revisor og gi sin anbefaling i samsvar med revisjonsforordningen artikkel 16, jf. revisorloven § 12-1.

Figur 1. Oversikt over lovendringer knyttet til revisjonsutvalgets oppgaver

Lovendringene beskriver økte krav knyttet til oppfølgingen av den lovfestede revisjonens utførelse og dens bidrag til regnskapsrapportering med integritet. I tillegg

skal revisjonsutvalgets komme med anbefalinger eller forslag for å sikre regnskapsrapporteringsprosessens integritet.

Helse Nord RHF er ikke underlagt ovennevnte lover, men det regionale helseforetaket er et foretak med stor allmenn interesse og er pålagt å ha et revisjonsutvalg, jf. helseforetaksloven § 21a. Revisjonsutvalgets oppgaver er ikke nærmere regulert i lov, men utvalgets oppgaver er regulert i styrevedtatt instruks. Gjeldende instruks for styrets revisjonsutvalg i Helse Nord RHF ble vedtatt i styresak 108-2018. Revisjonsutvalgets oppgaver er regulert i instruksens punkt 4. Sett i lys av lovendringene for allmennaksjeselskaper og finansforetak, er det naturlig å vurdere eventuelle endringer også i revisjonsutvalgets oppgaver for Helse Nord RHF.

Det er foretatt en sammenligning av ny lovparagraf sett opp mot gjeldende instruks, jf. figur 2:

Ny allmennaksjelov/ finansforetakslov	Instruks for styrets revisjonsutvalg Helse Nord RHF	
§ 6-43/ § 8-19.	4. OPPGAVER	
Revisjonsutvalget skal:	Revisjonsutvalget skal:	Lovhenv.
a. informere styret om resultatet av den lovfestede revisjonen og forklare hvordan revisjonen bidro til regnskapsrapportering med integritet og revisjonsutvalgets rolle i den prosessen,	A. Bidra til å ivareta styrets tilsyns- og kontrolloppgaver for å påse at det er etablert virksomhetsstyring, risikostyring og internkontroll tilpasset risikoen i foretaksgruppen, som bidrar til å sikre	§ 6-43.c
b. forberede styrets oppfølging av regnskapsrapporteringsprosessen og komme med anbefalinger eller forslag for å sikre dens integritet,	- målrettet og kostnadseffektiv bruk av ressurser	
c. for så vidt gjelder selskapets regnskapsrapportering, overvåke systemene for internkontroll, risikostyring og internrevisjon uten at det bryter med revisjonsutvalgets uavhengige rolle,	- pålitelig rapportering av økonomiske data og andre virksomhetsdata	§ 6-43.b og c.
d. ha løpende kontakt med selskapets valgte revisor om revisjonen av årsregnskapet, herunder særlig overvåke revisjonsutførelsen i lys av forhold Finanstilsynet har påpekt i henhold til revisjonsforordningen artikkel 26 nr. 6, jf. revisorloven § 12-1,	- etterleving av regelverk, eierkrav og øvrige kvalitetskrav.	
e. vurdere og overvåke revisors uavhengighet etter revisorloven kapittel 8 og artikkel 6 i revisjonsforordningen, jf. revisorloven § 12-1, herunder særlig at andre tjenester enn revisjon er levert i samsvar med forordningen artikkel 5,	B. Se etter at Helse Nord RHF har en uavhengig og objektiv internrevisjon. Dette innebærer bl.a. følgende:	§ 6-43.c
f. ha ansvaret for å forberede selskapets valg av revisor og gi sin anbefaling i samsvar med revisjonsforordningen artikkel 16, jf. revisorloven § 12-1.	- holde seg orientert om internrevisjonens arbeid og føre tilsyn med at dette foregår i samsvar med faglige standarder og profesjonelle krav - behandle forslag til plan for internrevisjon - godkjenne vesentlige oppgaver for internrevisjonen utenfor vedtatt revisjonsplan - behandle forslag til budsjett for internrevisjonen.	
	C. Følge opp ekstern revisjons arbeid ved bl.a. å:	
	- føre tilsyn med at revisjonen utføres i samsvar med faglige standarder og profesjonelle krav	§ 6-43.d
	- gjennomgå vesentlige forhold knyttet til Helse Nord's årsregnskap/konsernregnskap sammen med ekstern revisor.	§ 6-43.d

Figur 2: Sammenligning lov sett opp mot instruks

Som figuren ovenfor viser, er gjeldende instruks i stor grad dekkende for oppgaver som er regulert i lovparagrafenes punkt b, c og d, men med noen mangler knyttet til de nye tilleggene til punktene, merket «rødt» i figur 1. Nytt punkt a. og punktene e. og f., som også tidligere var lovregulert, er ikke beskrevet i instruksen.

En sammenligning av revisjonsutvalgets instruks i Helse Nord RHF sett opp mot revisjonsutvalgets instruks i Helse Sør-Øst RHF, viser at oppgavene i punkt e. og f. er regulert i sistnevntes instruks, jf. figur 3.

Instruks for styrets revisjonsutvalg Helse Nord RHF	Instruks for styrets revisjonsutvalg Helse Sør-Øst RHF
	3.3 Forholdet til ekstern revisor
C. Følge opp ekstern revisjons arbeid ved bl.a. å:	Revisjonsutvalget skal:
- føre tilsyn med at revisjonen utføres i samsvar med faglige standarder og profesjonelle krav	1. bistå styret og administrasjonen i arbeidet med anskaffelse av eksterne tjenester innen finansiell revisjon
- gjennomgå vesentlige forhold knyttet til Helse Nord's årsregnskap/konsernregnskap sammen med ekstern revisor.	2. gjennomgå revisors risikovurdering og diskutere plan og omfang av revisjonsarbeidet med revisorene
	3. etterspørre revisors vurdering av uavhengighet med hensyn til leveranse av tilleggstjenester eller rådgivningstjenester i helseforetaksgruppen
	4. innhente informasjon om resultat av revisors arbeid og hvordan dette er behandlet av ledelsen
	5. gjennomgå og drøfte rapporter fra eksternrevisor med ledelsen i foretaksgruppen

Figur 3. Sammenligning av instruks i Helse Nord RHF og i Helse Sør-Øst RHF

Vurdering av de enkelte punktene i § 6-43/ § 8-19:

Punkt a. Dette nye tillegget stiller større krav til revisjonsutvalgets oppfølging av den lovfestede revisjonen, i og med at *utvalget må informere styret om resultatet av revisjonen og forklare hvordan den har bidratt til regnskapsrapportering med integritet*. Revisjonsutvalget i Helse Nord RHF har ikke en direkte rolle knyttet til å informere om resultatet av den lovfestede revisjonen, men dialogen med ekstern revisor, som i henhold til gjeldende årsplan skal gjennomføres to møter i året, blir protokollført og sendt til styret som referatsaker. Dette gir styret informasjon om at revisjonsutvalget har blitt informert om revisjonen av årsregnskapet. Dersom styret ønsker ytterligere informasjon om revisjonsutvalgets involvering, er en mer omfattende protokollføring et alternativ uten at gjeldende instruks blir endret.

Punkt b og c. *Revisjonsutvalget skal komme med anbefalinger og forslag til endringer i regnskapsrapporteringsprosessen for å sikre dens integritet*. I revisjonsutvalgsmøtet i Helse Nord RHF i forkant av årsregnskapsavleggelsen, deltar regnskapssjef og økonomidirektør i RHF-et sammen med ekstern revisor for å informere om årsregnskapsprosessen for året som har gått. Det blir informert om eventuelle feil og/eller mangler i regnskapsrapporteringen, og/eller endringer i regnskapsestimer eller -prinsipper fra tidligere år. I dag tar utvalget denne informasjonen til etterretning uten at det blir protokollført om utvalget har anbefalinger eller forslag til endringer. Dersom utvalget skal gi anbefalinger eller forslag til endringer, krever dette en tettere løpende gjennomgang av hvilke estimer og prinsipper som benyttes i foretaksgruppen, og det krever mer dialog med regnskapsmiljøet i RHF-et og med ekstern revisor. Det vurderes ikke som hensiktsmessig å tillegge utvalget ytterligere krav utover eventuelt å tilslutte seg den informasjonen som blir gitt i ovennevnte møte.

Punkt d. *Revisjonsutvalget skal særlig overvåke revisjonsutførelsen i lys av forhold Finanstilsynet har påpekt i henhold til revisjonsforordningen artikkel 26 nr. 6¹*.

Revisjonsutvalget i RHF-et gjennomfører to møter i året med ekstern revisor, ett møte på høsten og ett i forbindelse med årsregnskapsavleggelsen. Høstmøtet omfatter en orientering fra ekstern revisor om revisjonsprosessen for året, hvilke risikoområder som er i fokus i den finansielle revisjonen, og om det er nye forhold knyttet til den

¹ 26) 6. Omfanget av inspeksjonene skal minst omfatte følgende: a) En vurdering av utformingen av revisorens eller revisjonsselskapets interne system for kvalitetsstyring. b) Tilstrekkelig kontroll med overholdelsen av rutiner og en kontroll av oppdragsdokumentasjonen for foretak av allmenn interesse, for å kontrollere at det interne systemet for kvalitetsstyring er effektivt. c) På bakgrunn av resultatene av inspeksjonen omhandlet i bokstav a) og b) i dette nummer, en vurdering av innholdet i den seneste åpenhetsrapporten som er offentliggjort av en revisor eller et revisjonsselskap i samsvar med artikkel 13

interne og eksterne kvalitetskontrollen i revisjonsselskapet. Dette tillegget vurderes dermed ivaretatt i dagens instruks og i utvalgets årsplan.

Punkt e. *Revisjonsutvalget skal overvåke revisors uavhengighet, og utvalget skal følge opp om øvrige tjenester er i samsvar med lov².* Revisjonsutvalget i RHF-et har per i dag ikke spesifikt i sin instruks å overvåke ekstern revisors uavhengighet og å følge opp om øvrige tjenester er i samsvar med lov. Lovhenvisningen til andre tjenester er spesifikt knyttet til forbud av tjenesteleveranser som gjelder allmennaksjeselskaper og finansforetak, og dette vil ikke kreve samme oppmerksomhet i Helse Nord, selv om både type og omfang av tjenesteleveranser også her som vil påvirke revisors uavhengighet. En gjennomgang av hvilke tjenester som har vært levert i siste regnskapsperiode, og om disse har påvirket revisors uavhengighet, kan være en hensiktsmessig oppgave å tillegge revisjonsutvalget.

Punkt f. *Revisjonsutvalget har ansvaret for å forberede valg av ekstern revisor og gi sin anbefaling.* Revisjonsutvalget i RHF-et har ingen rolle ved valg av ekstern revisor, og det er heller ikke naturlig i og med at tilbudsforespørsler om ekstern revisjon i alle de fire regionale foretaksgruppene i Norge er en del av nasjonale anbudsrunder, hvor ansvaret for selve anskaffelsesprosessen ligger hos Sykehusinnkjøp, i samarbeid med prosjektgrupper og styringsgrupper i foretaksgruppene.

Behandling i styrets revisjonsutvalg

Revisjonsutvalget behandlet endringer i utvalgets instruks i revisjonsutvalgsmøte den 8. mars 2021, og vedtok følgende:

1. *Revisjonsutvalget fremmer for styret et forslag om endring av revisjonsutvalgets instruks ved at pkt. 4 C endres til følgende (endring er markert med rødt):*

C. Følge opp ekstern revisjons arbeid ved bl.a. å:

- føre tilsyn med at revisjonen utføres i samsvar med faglige standarder og profesjonelle krav.
- **etterspørre ekstern revisors vurdering av uavhengighet med hensyn til leveranse av andre tilleggstjenester og rådgivningstjenester i foretaksgruppen.**
- gjennomgå vesentlige forhold knyttet til Helse Nords årsregnskap/konsernregnskap sammen med ekstern revisor.

Adm. direktørs vurdering

Adm. direktør viser til revisjonsutvalgets behandling av saken, og legger frem forslaget til endret instruks for styrets revisjonsutvalg i Helse Nord RHF som fremmet av revisjonsutvalget.

---

² 5) En revisor eller et revisjonsselskap som foretar lovfestet revisjon av et foretak av allmenn interesse, eller et medlem av nettverket som revisoren eller revisjonsselskapet tilhører, skal verken direkte eller indirekte yte forbudte andre tjenester enn revisjon til det reviderte foretaket, dets morforetak eller dets kontrollerte foretak i Unionen

Styret i Helse Nord RHF inviteres til å fatte følgende vedtak:

Styret i Helse Nord RHF vedtar endring av styrets revisjonsutvalg sin instruks pkt. 4 C i samsvar med forslag fremmet av revisjonsutvalget.

Bodø, den 13. mars 2021

Cecilie Daae
adm. direktør

Vedlegg: Instruks for styrets revisjonsutvalg i Helse Nord RHF

Instruks for styrets revisjonsutvalg i Helse Nord RHF

Vedtatt av styret i Helse Nord RHF 24.03.2021

INSTRUKS FOR STYRETS REVISJONSUTVALG I HELSE NORD RHF

1. FORMÅL

Revisjonsutvalget er et underutvalg av styret for Helse Nord RHF, som har til formål å styrke styrets fokus på virksomhetsstyring, tilsyn og kontroll i foretaksgruppen.

2. ORGANISERING OG SAMMENSETNING

Styret fastsetter instruks for revisjonsutvalget.

Revisjonsutvalget består av fire medlemmer som velges av og blant styrets medlemmer. Minst ett av medlemmene skal ha kunnskap om regnskap eller revisjon, og minst ett medlem velges blant ansattes representanter. Begge kjønn skal være representert. Styret velger leder av revisjonsutvalget.

Revisjonsutvalgets medlemmer oppnevnes med tilsvarende funksjonstid som for styremedlemmer. Nytt medlem oppnevnes hvis et medlem trer ut av utvalget.

3. ANSVAR OG MYNDIGHET

Revisjonsutvalget er ansvarlig for utføringen av sine oppgaver bare overfor styret i Helse Nord RHF. Styrets og det enkelte styremedlems ansvar blir ikke endret som følge av revisjonsutvalgets arbeid.

Revisjonsutvalget har myndighet til å iverksette undersøkelser av alle forhold i foretaksgruppen. Alle ansatte skal gi de opplysningene og yte den bistand som revisjonsutvalget måtte be om, med forbehold om avgrensninger i lov og regelverk.

4. OPPGAVER

Revisjonsutvalget skal:

- A. Bidra til å ivareta styrets tilsyns- og kontrolloppgaver for å påse at det er etablert virksomhetsstyring, risikostyring og internkontroll tilpasset risikoen i foretaksgruppen, som bidrar til å sikre
  - målrettet og kostnadseffektiv bruk av ressurser
  - pålitelig rapportering av økonomiske data og andre virksomhetsdata
  - etterleving av regelverk, eierkrav og øvrige kvalitetskrav.
- B. Se etter at Helse Nord RHF har en uavhengig og objektiv internrevisjon. Dette innebærer bl.a. følgende:
  - holde seg orientert om internrevisjonens arbeid og føre tilsyn med at dette foregår i samsvar med faglige standarder og profesjonelle krav
  - behandle forslag til plan for internrevisjon
  - godkjenne vesentlige oppgaver for internrevisjonen utenfor vedtatt revisjonsplan

- behandle forslag til budsjett for internrevisjonen.

C. Følge opp ekstern revisjons arbeid ved bl.a. å:

- føre tilsyn med at revisjonen utføres i samsvar med faglige standarder og profesjonelle krav
- etterspørre ekstern revisors vurdering av uavhengighet med hensyn til leveranse av andre tilleggstjenester og rådgivningstjenester i foretaksgruppen.
- gjennomgå vesentlige forhold knyttet til Helse Nords årsregnskap/ konsernregnskap sammen med ekstern revisor.

5. MØTER

Revisjonsutvalget møter så ofte den finner det nødvendig, men minst fire ganger årlig. Utvalget utarbeider en årlig møte- og aktivitetsplan som legges fram for styret til orientering.

Ordinær behandling i revisjonsutvalget skal skje i møter. Minst to medlemmer må delta for at møtet skal være lovlig satt. Revisjonsutvalget bestemmer selv sin møteform.

Innkalling til møtene skal skje skriftlig, og sakene som skal behandles skal gå fram av innkallingen. I spesielle tilfeller kan leder av revisjonsutvalget avgjøre at innkalling kan skje muntlig.

Internrevisjonen ivaretar sekretariatsfunksjonen for revisjonsutvalget.

Kostnader knyttet til revisjonsutvalgets møter dekkes over styrets budsjett.

6. RAPPORTERING TIL STYRET

Protokoll fra møtene i revisjonsutvalget skal legges fram for styret.

Revisjonsutvalget skal årlig utarbeide en rapport om arbeidet sitt. Rapporten, vedlagt årsrapport fra internrevisjonen, legges fram for styret.

7. IKRAFTTREDELSE

Denne instruks trer i kraft 24.03.2021 og erstatter Instruks for styrets revisjonsutvalg i Helse Nord RHF vedtatt 29.08.2018.